

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 627

van **CHRIS STEENWEGEN**

datum: 18 maart 2022

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Stikstofberekening - Accuraatheid theoretische modellen in de landbouwsector (2)

In opvolging van schriftelijke vraag nr. 378 van 17 januari 2022 en de recente parlementaire debatten over de stikstofregeling, heb ik nog bijkomende vragen over de theoretische modellen die in Vlaanderen gebruikt worden om de N-emissies te berekenen.

1. In het antwoord op de eerste subvraag van schriftelijke vraag nr. 348 stelt de minister dat data over de dierenaantallen, stalsystemen, luchtwassers, mesttransporten en PAS-maatregelen de basisgegevens vormen voor het EMAV (Emissie Model Ammoniak Vlaanderen). De laatste jaren is door controle duidelijk geworden dat er voor significante hoeveelheden en aantallen wordt gefraudeerd met mestrappen en dat luchtwassers vaak uitliggen of niet naar behoren functioneren.

Hoe wordt er rekening gehouden met deze vormen van fraude en niet-functioneren van PAS-maatregelen in de berekeningen (PAS: Programmatische Aanpak Stikstof)?

2. In het antwoord op de eerste subvraag van vraag nr. 348 stelt de minister dat "de prestaties van deze emissie-reducerende systemen in het MB AEA en op de PAS-lijst worden vastgesteld door een Administratief Team, dat zich hiervoor laat bijstaan door een Wetenschappelijk Team van experts."

a) Wie maakt deel uit van deze teams?

b) Zijn er verslagen van hun werkzaamheden? Indien dit het geval is, graag als bijlage toevoegen.

3. In het antwoord op de eerste subvraag van vraag nr. 348 stelt de minister: "Om het verwijderingsrendement en het reductiepotentieel van technieken te bepalen, baseert het Wetenschappelijk Team zich op gerichte metingen, op beschikbare studies uit binnen- en buitenland, en - waar nodig - op modellen."

Is het mogelijk om meer informatie te geven over wat er onder gerichte metingen begrepen dient te worden?

a) Door wie worden deze uitgevoerd?

b) Wie beslist wanneer, waar en hoeveel metingen er plaatsvinden?

4. In het antwoord op de eerste subvraag uit vraag nr. 348 stelt de minister: "de reductiefactoren kunnen ook worden geherevalueerd en desgevallend worden aangepast."

- a) Hebben er reeds herevaluaties plaatsgevonden? Zo ja, welke?
 - b) Wie beslist om een herevaluatie te doen?
 - c) Zijn er momenteel aanwijzingen om tot een herevaluatie over te gaan?
5. In het antwoord op de tweede subvraag uit vraag nr. 348 stelt de minister: "modelmatige aanpassingen in het verleden waren o.a. het uitbreiden van het emissiestadium uitrijden van mest en het implementeren en up to date houden van AEA-stallen en PAS-maatregelen". Het voorbeeld hier gegeven, is veeleer een aanvulling dan een aanpassing.

Zijn er reeds aanpassingen gebeurd aan de reeds opgenomen factoren?

6. In het antwoord op de derde subvraag uit vraag nr. 348 stelt de minister: "Zo werd voor de actualisatie van het EMAV versie 1.0 beroep gedaan op de kennis aanwezig bij het Nederlandse Alterra dat samen met enkele andere instellingen het model Nationaal Emissiemodel voor Ammoniak (NEMA) ontwikkelde."
7. Zijn er recentere voorbeelden van het een beroep doen op de aanwezige kennis uit Nederland? Zo ja, wanneer en waarover en tot welk resultaat leidde dat?

ANTWOORD

op vraag nr. 627 van 18 maart 2022

VAN **CHRIS STEENWEGEN**

1. In het EMAV2.1 model wordt geen rekening gehouden met fraude of het slecht functioneren van maatregelen.
2. Tot oktober 2019 bestond het Administratief Team uit een beperkt aantal personen van de Vlaamse overheid (Vlaamse Landmaatschappij, Departement Omgeving, Vlaamse Milieumaatschappij, Departement Landbouw & Visserij, onder het voorzitterschap van de Vlaamse Landmaatschappij, afdeling Mestbank).

Het Wetenschappelijk Team bestond uit onafhankelijke deskundigen van universiteiten of andere onderzoeksinstellingen.

Eind oktober 2019 heeft het Wetenschappelijk Team haar ontslag ingediend.

Er was nood aan een verruiming van de opdracht namelijk een geïntegreerde aanpak waarbij alle relevante emissiecomponenten (ammoniak, geur, fijn stof en broeikasgassen) bij de beoordeling worden meegenomen. Dit leidde tot een aanpassing van VLAREM op 10 juli 2021 dat de oprichting van een Administratief Team Luchtemissies Veeteelt en een Wetenschappelijk Comité Luchtemissies Veeteelt (WeComV) omvat. Beide adviesorganen worden nu opgericht.

Momenteel worden de voorbereidingen getroffen om zowel het Administratief Team Luchtemissies Veeteelt (AT) als het Wetenschappelijk Comité Luchtemissies Veeteelt (WeComV) samen te stellen.

3. Het uitgangspunt binnen de wetgeving van ammoniakemissiearme stalsystemen is dat elke techniek wordt gemeten. Enkel deze manier van werken biedt de garantie dat de nieuwe innovatieve technieken die op de Vlaamse markt komen goed werken. Ook kan er zo een correcte emissiefactor of reductiepercentage vastgesteld worden. Met gerichte metingen worden metingen bedoeld die als doel hebben om een correcte emissiefactor of reductiepercentage te bepalen met de bijhorende onzekerheden.

a) De metingen worden uitgevoerd door een erkend labo.

b) De fabrikant moet voorafgaand aan de metingen een aanvraag tot goedkeuring van een meetplan voorleggen aan het Administratief Team. In dit meetplan moeten onder andere volgende gegevens opgegeven worden: de bedrijfslocatie of bedrijfslocaties waar de metingen worden uitgevoerd en dit met vermelding van het aantal dieren gespecificeerd naar diercategorie, de periodes waarin de metingen worden uitgevoerd, de meetinstantie die de metingen zal uitvoeren, het meetprotocol dat wordt gevolgd bij de uitvoering van de metingen en een omschrijving van de verschillende meetinstrumenten die worden gebruikt.

Het Administratief Team beslist of het meetplan al dan niet goedgekeurd wordt. Het vraagt hiervoor advies aan het WeComV. De meest actuele richtlijnen van het betreffende meetprotocol zullen door het WeComV openbaar gemaakt worden.

4. a) De emissiefactoren worden periodiek geëvalueerd en bijgesteld op basis van wetenschappelijke inzichten, de laatste keer gebeurde dit in 2018. Het rapport hierover is beschikbaar: [Rapport Evaluatie EF MER RLB 2018.pdf \(vlaanderen.be\)](#)
b) De periodieke evaluatie gebeurt via de referentiewerking van het ILVO.
c) Zie antwoord in a) en b).
5. De rekenfactoren voor stalemissies gehanteerd in het EMAV2.1 model sluiten aan bij de factoren gehanteerd in het MER richtlijnenboek landbouwdieren (bijlage emissiefactoren).
- 6-7. De laatste grondige actualisatie van EMAV dateert van 2019, dit gaf aanleiding tot EMAV versie 2.1.